

**Egészségügyi Szakképző és
Továbbképző Intézet**
1085 Budapest, Horánszky u. 15.

M E G O L D Ó L A P

írásbeli vizsga

természetgyógyászati alapmodul

2002. június 19.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések ( ) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- [Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!](#)
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1.* Határozza meg röviden az "Akupressúra" lényegét! 2 pont

A hagyományos kínai orvoslás alapelveire épülő terápiás módszer, mely főként az ujjnyomás technikáit alkalmazza az akupunkturás pontokon. (Rendeletileg ide sorolják a köpölyözést, moxaterápiát, sőt a fülgyertyázását is.)

2.* Soroljon fel, olyan illóolajokat, amelyeket az alábbi panaszok esetén alkalmazna! (Írjon két – két /2-2/ példát!) 4 pont

- légúti panaszok: *eukaliptusz, citromfű, kakukkfű*
- emésztési problémák: *citromfű, fahéj, fokhagyma, édesgyökér*
- nyugtató: *geránium, levendula, jázmin, komló, macskagyökér*
- klimax: *geránium, levendula, római kamilla*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

3.* Soroljon fel három /3/ homeopátiás irányzatot! 3 pont

- *Klasszikus irányzat*
- *Klinikai irányzat*
- *Nozoda terápiái irányzat*
- *Szituációs irányzat*
- *Komplex irányzat*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

4.* Ismertesse, hogy a természetgyógyász – kliens kapcsolat, milyen tényezőkre kell hogy épüljön! 6 pont

- *egyenrangú, partneri viszony*
- *a kliens feltétel nélküli pozitív elfogadása*
- *a kliens érzéseinek empátikus és pontos megértése*
- *a természetgyógyász kommunikációjának kongruenciája (hitelesség)*
- *a természetgyógyász motiváló képessége (a kliens belső erőinek aktivizálni tudása)*
- *a természetgyógyász hozzáférhetősége*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

5.* Sorolja fel az egészséget befolyásoló belső és külső tényezőket!

5 pont

Belső tényezők: (Írjon hatot /6/!)

- *pozitív vagy negatív gondolkodás*
- *kommunikáció*
- *aktivitás vagy passzivitás*
- *műveltség*
- *világkép*
- *életcél*

Külső tényezők: (Írjon négyet /4/!)

- *filozófiák, vallások*
- *művészet*
- *természeti környezet*
- *mesterséges környezet*
- *a gyógyítás rendszerei:*
  - *tradicionális gyógyászat*
  - *természetgyógyászat*
  - *mai orvostudomány*
  - *pszichológiai gyógyítás*

(Helyes válaszonként 0,5 – 0,5 pont adható!)

6.* Jellemezze az ember egészségére ható városi környezeti viszonyokat a szokásos természetihez viszonyítva! (Írjon hetet /7/!)

7 pont

- *ember alkotta mesterséges környezet*
- *a város annyiban függ az őt körülvevő környezettől, amennyiben energiáinak nagy része onnan származik*
- *tompítottan jelentkeznek az évszakváltozások*
- *magas a lakosság létszáma és nagy a népsűrűség*
- *a talaj természetes szerkezete megváltozik*
- *a vizek kémiai állapota megváltozik*
- *sajátos városklíma alakul ki*
- *módosul a flóra és fauna*
- *hulladék keletkezik (víz, por, gáz, szilárd anyagok)*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

7. Sorolja fel azokat az ingereket, melyek az alapregulációt megváltoztatják! (Mindegyikre írjon egy-egy /1-1/ példát!) 8 pont

- *Vízfelvétel: kevés folyadék fogyasztása*
- *pH-változás: a sejtközötti tér savasodása táplálkozási hibák, rossz légzés, salakanyagok felszaporodása következtében*
- *Biokémiai változások: enzimek, szignálanyagok, sejt bomlástermékek felszaporodása vagy eltűnése*
- *Mechanikai inger: akupunktúrás, moxaterápiás beavatkozás, légkezelés stb.*
- *Gyógyszer: szteroidok, hormonok, antibiotikumok stb.*
- *Környezeti mérgező anyagok: konzerválószer, amalgám, benzínégéstermékek stb.*
- *Idegimpulzus: az idegsejtek aktivitásának egyik neuronról a másikra való terjedése közben kémiai ingerületkövetítők segítik az idegi információ terjedését, amely az egész alrendszer számára jelzést, inger jelent*
- *Kémiai szabályozó anyagok: prosztaglandinok, hormonok stb.*

(Helyes inger-megnevezésenként 0,5 - 0,5 pont; példákra 0,5 - 0,5 pont adható!)

8. Fogalmazza meg a Gaia filozófia lényegét! 4 pont

- *A bolygó, amin élünk nem holt sárgolyó, hanem intelligens – sőt szuperintelligens – élőlény.*
- *A Föld képes a homeosztázis, az állandó állapot fenntartására, erre pedig csak az élő szervezet alkalmas, a Földnek tudata van!*
- *Őrületes fogyasztási, terjeszkedési mániánkban ugyanúgy feléljük, elpusztítjuk a környezetünket, ahogyan a rákos sejt teszi.*
- *A Föld mindenütt megtermi, amire a rajta élő embereknek és állatoknak akkor és ott szüksége van. Biztosítja számukra a betegségekre való gyógynövényeket is.*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

9. Sorolja fel a természetgyógyászat legfontosabb történeti gyökereit! 4 pont

- *ájurvédikus orvoslás*
- *hagyományos kínai orvoslás*
- *ókori és középkori európai gyógyítás*
- *magyar és európai népgyógyászat*

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

10. **Húzza alá az alábbi felsorolásból a manipulációs kezelés jellegzetességét kifejező mondatokat!** 3 pont

- Inadekvát alkalmazása esetén, a súlyos neurovaszkuláris szövődmények miatt halálesetek is előfordulnak.
- Igen időigényes.
- A nyaki szakaszon kerülni kell az alkalmazását a sok veszélyforrás miatt.
- A korszerű manuális medicinában a kezeléseknek 80-85%-át teszi ki.
- Kétely esetén biztonságosabb mint a mobilizáció.
- Látványos effektív.
- A terápiás mozgítás túllépi a passzív határt.
- Állandó (obligát) kísérő jelensége az ízületi ropogás ("joint snap")
- Végrehajtását átmeneti izomtónus-csökkenés kíséri, ezért a kezelt ízület azonnali terhelése állapotromláshoz vezethet.

(Csak a hat helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

11.* **Határozza meg a gyógynövények gyűjtésének alapvető szabályait! (Írjon öt /5/ fontos szabályt!)** 5 pont

- *csak azt gyűjtsük, amely növényre szükségünk van*
- *a növénynek csak azt a részét gyűjtsük, amelyre szükségünk van*
- *egy termőhelyről ne szedjük ki az összes növényt*
- *akkor gyűjtsük a növényeket, amikor az adott részében a hatóanyagok maximálisak*
- *csak annyit gyűjtsünk naponta, amennyit aznap fel tudunk dolgozni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. **Határozza meg a klasszikus és alapvető természetgyógyászati módszerek fogalmát!** 2 pont

Klasszikus természetgyógyászatnak nevezhetők azok a gyógy módok, amelyek évezredek óta a gyógyítás bázisát képezik és amelyek alkalmazása nélkül a többi természetgyógyászati területen sem lehet teljes a gyógyítási eredmény.

13. **Húzza alá a meghatározások közül a bio szócska jelentését!**

1 pont

- Vegyszermentesen termelt élelmiszer
- Nem átalakított, nem finomított élelmiszerek
- Teljesőrltetű lisztféleségek
- Gyógynövényekkel fűszerezett élelmiszerek
- Jó minőségű ételek

(Csak az egy helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több válasz esetén a megoldás érvénytelen!)

14.* **Sorolja fel Hippokratész gyógyító filozófiájának alaptételeit, és röviden írja le azok lényegét! (Írjon hatot /6/!)**

12 pont

- "Nil nocere", azaz "használni, de legalább nem ártani".
- Minden létező, így az emberi test is hideg, meleg, száraz, ill. nedves természetű elemekből áll. Ezek az elemek a test pusztulása után visszatérnek a természetbe.
- Az emberi test négy nedvből: vérből, nyálkából, sárga epéből és fekete epéből áll, ezek alkotják az ember alkatát. Az egészség a négy nedv helyes minőségi és mennyiségi keveredésének kifejlődése, a betegség pedig valamelyik nedv hiányaként, túlsúlyaként vagy a szervezeten belüli elkülönüléseként írható le.
- A nedvek szoros kapcsolatban vannak az évszakokkal. Az évszakok változásával a nedvek mennyisége és keveredési aránya is változik a szervezetben.
- Az emberi szervezet szoros kapcsolatban áll a természettel. Mindenkori állapotát befolyásolják a környezeti és meteorológiai tényezők: az évszakok, a szelek, a vizek, a hideg, a meleg és a földrajzi fekvés.
- "Lazítani azon, ami feszes, és feszíteni azon ami laza". Például a túltápálásból eredő betegségek hashajtással, a hasmenéses betegségek jóltápálással a kimerültség okozta betegségek pihenéssel, a tétlenségből eredők testmozgással gyógyíthatók, stb.

(Az alaptételek megnevezésére: 1-1 pont, a magyarázatra: 1 - 1 pont adható!)

- 15.* Írja le, hogy a pszichoszomatikus betegségek kialakulását mely tényezők befolyásolják! (Mindegyikre írjon két – két /2-2/ példát!) 6 pont**

Személyiségtényezők:

- *neurózisra való készség*
- *introverzió*
- *csökkent képesség a bizonytalanságok elviselésére*
- *tendencia saját élettani reakciók megfigyelésére*
- *az én részesedésből csekély képesség adaptációra és habituációra*
- *egyéni fajlagos válaszmintákra való hajlam, csekély habituációs készség új ingerekre*

Elhárítási tényezők:

- *elfojtási tendencia*
- *tendencia a kellemetlen események aticipálására*
- *tendencia a bosszúságot nem kifelé (anger out), hanem befelé (anger in) lereagálni*

Környezeti tényezők:

- *életkrízisek száma és fajtája*
- *külső életfeltételek váltakozásának gyakorisága*
- *hiányos szociális kontaktus*
- *koragyermekkori depriváció és /vagy túl erős ingerek*
- *negatív környezet (pl. fizikális ártalmak, hiányos táplálkozás, megterhelő életviszonyok)*

(A tényezőkre: 1 – 1 pont; a példákra 0,5 - 0,5 pont adható!)

- 16** **Sorolja fel mely területeken van kölcsönhatásban a szervezet a környezetével! 3 pont**

- *energiaáramlás*
- *anyagáramlás*
- *információáramlás*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 17** **Ismertesse, hogy mit tesz akkor, ha az Önhöz fordul kliensnél fennáll a betegség gyanúja, de semmi bizonyosságot nem tudott szerezni a kikérdezés és az egészségügyi dokumentumok alapján! 1 pont**

További orvosi vizsgálatra küldöm a beteget.

- 18.** Határozza meg - a természetgyógyászat szerint - az egészség fogalmát! **3 pont**

A természettel harmonizáló testi (beleértve energetikai is), lelki, szociális és életszemléleti (szellemi) dinamikus egyensúly állapot.

- 19.** Ismertesse, hogy mit tesz akkor, ha kliense az ön javaslata ellenére sem akar orvoshoz fordulni! **3 pont**

- felhívjuk a figyelmét az orvosi vizsgálat vagy kezelés elhagyásának veszélyeire
- nyilatkozatot készítünk (melyet aláíratunk a klienssel, hogy később legalább jogi értelemben tisztán látható legyen a két fél szándéka)
- ha felmerül a gyanú, hogy a beteg az orvosi vizit kihagyásával helyrehozhatatlan egészségkárosodást szenved, akkor tájékoztatni kell a konzulens orvost

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 20.*** Soroljon fel öt /5/ olyan okot, amelyek indokoltá teszik, hogy minden természetgyógyászati képzettségű személy rendelkezzen egy konzulens orvosi kapcsolattal! **5 pont**

- Gyógyszerfüggő krónikus beteg kezelése
- Tisztázatlan diagnózis
- Tisztázatlan állapotváltozás, diagnosztikai módszer alkalmazásának szükségessége
- A kezelés megkezdés vagy folytatás etikai felelősségének megítélése, ha a beteg elutasítja az orvosi kezelést
- Nem tanult, nem ismert kórkép

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

- 21.** Ismertesse, hogy természetgyógyász rendelhet-e egészségügyi intézményben vizsgálatokat! **2 pont**

A természetgyógyász sem nem jogosult vizsgálatok elvégzésére, sem nem rendelhet el diagnosztikai vizsgálatot a beteg számára, különösen nem a társadalombiztosítás terhére. (Ha mégis felmerül ilyen vizsgálat szükségessége a természetgyógyászatban, akkor azt konzultálja meg a konzulensorvosával.)

22. Írja le a gyógynövények hatóanyagainak kivonási módjait!

6 pont

- infúzió (forrázat)
- dekoktum (főzet)
- macerátum (áztatás)
- perkoláció (kioldás)
- préselés (lenyérés)
- lepárlás

(Helyes válaszonként 1 – 1 pont adható!)

23. Írja le a cickafarkkóró jellemzőit az alábbi szempontok szerint!

5 pont

A. A növény drogot tartalmazó részei:

- virág
- virágos leveles hajtás

B.* Gyógyhatása (Írjon kettőt /2/!):

- gyulladáscsökkentés
- görcsoldás
- emésztés javítás

C.* Indikáció (Írjon kettőt /2/!):

- gyomorfekély
- étvágytalanság
- gyomornyálkahártyagyulladás
- bőrgyulladás

(Az "A" részre: 1 pont; a "B" és "C" részre: helyes válaszonként 1-1 pont adható!)